

16 ספטמבר 2026

ה' תשרי תשפ"ז

הסכם עקרונות עם מינהל המחקר החקלאי – מחקר מכון בטחון המזון

רקע

1. המדענית הראשית של משרד החקלאות וביטחון המזון מעוניינת בקבלת הצעות מחקר מקיפות לביצוע ע"י **חוקר ראשי מינהל המחקר החקלאי** בתחומים המוגדרים מטה. נדרש, כי המחקר המקיף יהיה רב-תחומי ויכלול מחקרים משניים בתחומים הרלוונטיים שיפורטו בהמשך (להלן "הפרויקט"). חוקרים משניים יכולים להיות ממוסד מחקר אחר. כבר יודגש כי הצעה שתכלול מאצ'ינג בכסף או "שווה כסף" כפי שיפורט בהמשך תקבל יתרון בניהול.
2. בהמשך להחלטת ממשלה מס' 2343, "הגדלה בשליש (33%) של התוצרת החקלאית הצמחית המיוצרת בישראל עבור תושבי ישראל עד לשנת 2035 כחלק מביטחון המזון הלאומי", ובהתאם לייעדי משרד החקלאות וביטחון המזון לשנים הקרובות – חיזוק ביטחון המזון של מדינת ישראל מחייב לא רק הגדלת הייצור החקלאי, אלא גם מיצוי מיטבי של התוצרת המיוצרת ושל המשאבים העומדים לרשות החקלאות. צמצום אובדן תוצרת לאורך שרשרת הייצור, מהגידול בשדה ועד לאחר הקטיף, לצד שיפור הפיריון והיעילות החקלאית, מהווים מנוף אסטרטגי להגדלת זמינות המזון ולחיזוק כושר הייצור המקומי. לנוכח שינויי האקלים, מגבלות המשאבים והאתגרים המשתנים העומדים בפני החקלאות, נדרש לקדם מחקר וחדשנות שיביאו לשיפור יכולתה של החקלאות הישראלית לתרום לביטחון המזון הלאומי לאורך זמן.

התקציב

3. המשרד יקצה סכום העומד על 8 מיליון ₪ לצורך מימון הפרויקט אשר יחולקו בהתאם לקריטריונים המפורטים בהמשך.
4. ימונה מטעם המשרד צוות היגוי מקצועי לשם שיפוט והערכת המחקרים (להלן – צוות ההיגוי) שהרכבו:
 - א. המדענית הראשית או מי מטעמה;
 - ב. סגנית המדענית הראשית או מי מטעמה;
 - ג. ראש מינהל המחקר החקלאי או מי מטעמו;
 - ד. סגן ראש המינהל למחקר ופיתוח או מי מטעמו;
 - ה. ד"ר גדעון טופורוב, אגרואקולוגיה, שה"מ
- ו. ראש מינהל ביטחון המזון או מי מטעמו;
5. סמכויות צוות ההיגוי: בחינת הצעות המחקר, דירוגן, והמלצה בדבר חלוקת התקציב

6. הבקרה המדעית והבקרה התקציבית יערכו בדומה לכלל המחקרים המנוהלים בקרן המדענית הראשית כמפורט במערכת המדענית
7. תקופת הפרויקט: ביצוע הפרויקט יחל ביום חתימת מסמך הבנות זה ע"י גורמי המקצוע הרלוונטיים במשרד ובמנהל המחקר ויסתיים עם סיומו של ביצוע המחקר האחרון שימומן במסגרת הסכם זה.
8. המשרד יהיה רשאי להפסיק את ביצוע הפרויקט ו/או להביאו לידי גמר בכל עת ו/או לשנות או להקטין סכום ההשתתפות, בכל עת כפי שימצא לנכון, על ידי מתן הודעה בכתב על כך על ידי המדענית הראשית למנהל המחקר 90 יום מראש. במקרה זה יהיה המשרד מחויב לשלם למנהל המחקר את כלל ההוצאות אשר נגרמו למנהל המחקר עד לשליחת ההודעה כאמור לרבות התחייבויות שלקח על עצמו טרם ההודעה אשר אינן ניתנות לביטול.
9. מבלי לגרוע מן האמור לעיל, המשרד יהיה רשאי להודיע למנהל המחקר על הפסקת מימון הפרויקט אם מצא המשרד כי הוא אינו מתקדם לשיעור רצונו וזאת לאחר שניתנה למנהל המחקר ולחוקרים דרישה בכתב בת 30 ימים לתקן את הדבר.
10. התשלום למנהל המחקר יעשה בהתאם להוראות התכ"ס 1.3.1 התחייבויות בשם המדינה – הוראת התכ"ס בדבר 2.2 התחייבות בין משרדית והוראת התכ"ס 1.6.3 – חיובים בין משרדיים.
11. התמורה תשולם למינהל המחקר בשיעורים ובמועדים כפי שמקובל בקרן המדענית הראשית בכלל המחקרים ובהתאם לדו"חות המדעיים והכספיים: 50% מיקדמה עם הגשת הצהרה על מועד התחלת המחקר, ו-50% הנותרים בכפוף לאישור דו"ח מדעי ודו"ח כספי. וכן הלאה להמשך שנות המחקר.
12. אם יעבור אחד החוקרים ממנהל המחקר למוסד מחקר אחר, באחריות מינהל המחקר לדאוג להסדר הנחוץ לביצוע המשך הפרויקט עם מוסד המחקר החדש ולהתקשרות הנחוצה לצורך העברת חלקו היחסי של החוקר למוסד המחקר החדש. למען הסר ספק מובהר כי סכום זה יהיה חלקו היחסי המלא של החוקר ללא ניכוי תקורות לטובת מנהל המחקר. אופן ביצוע המשך המחקר יהיה בהתאם להסכם שיגובש בין מנהל המחקר למוסד המחקר אליו יעבור החוקר, שיקבע, בין השאר, כי מנהל המחקר הוא מוסד המחקר הראשי. למען הסר ספק אין בהסכם שיגובש בין מנהל המחקר למוסד המחקר אליו יעבור החוקר כל התחייבות כספית או אחרת של המשרד כלפי אותו מוסד בכל הנוגע למחקר. נייר הבנות זה יהיה חלק מההסכם עם המוסד החדש והוראותיו יחולו עליו.
13. זכויות הקניין הרוחני – לפי המפורט בהסכם בסעיף 5
14. הצעות המחקר שיתקבלו יעסקו בתחומים הבאים:

1. צמצום אובדן תוצרת חקלאית

צמצום אובדן תוצרת חקלאית הוא נדבך מרכזי בחיזוק ביטחון המזון ובהגדלת היעילות של מערכת ייצור המזון בישראל. אובדן תוצרת בשל מזיקים, מחלות ופתוגנים במהלך הגידול, וכן פחת הנגרם בשלבי הקטיף, האחסון, הטיפול והשיווק, מפחיתים את היקף התוצרת האיכותית הזמינה לצרכן ופוגעים ביעילות ניצול המשאבים שהושקעו בייצורה.

מטרת המחקרים בתחום זה היא לפתח וליישם ידע, ממשקים וטכנולוגיות שיאפשרו לצמצם אובדן ופחת לאורך שרשרת הייצור החקלאית – מהשדה ועד לשיווק – תוך שמירה על איכות וביטחון התוצרת והארכת משך חיי המדף שלה. זאת, באמצעות התמודדות מתקדמת עם גורמי פגיעה בתוצרת ושיפור יכולות הניהול, הניטור וקבלת ההחלטות במהלך האחסון ולאחר הקטיף, במטרה להגדיל את זמינות התוצרת המקומית ולתרום לאספקה רציפה ואיכותית של מזון לאוכלוסיית ישראל.

נושאי המחקר המבוקשים בתחום:

1. פיתוח ויישום אסטרטגיות מתקדמות לניהול מזיקים, מחלות ופתוגנים הפוגעים בכמות ובאיכות התוצרת בשדה, תוך דגש על צמצום אובדן היבול.
2. פיתוח ויישום פתרונות להתמודדות עם מזיקים, מחלות ופתוגנים במהלך האחסון, הטיפול והתהליכים שלאחר הקטיף, במטרה לצמצם פחת ולשמור על איכות התוצרת.
3. פיתוח טכנולוגיות ושיטות להארכת חיי המדף של פירות וירקות, תוך שמירה על איכותם, בטיחותם וערכם המסחרי.
4. פיתוח כלים לניהול מושכל ודינמי של האחסון, לרבות ניטור וחיזוי חיי המדף ואיכות התוצרת, והתאמת משך ותנאי האחסון לצפי חיי המדף ולמועד השיווק.
5. פיתוח והטמעה של טכנולוגיות לניטור מוקדם, חיזוי ומניעת תהליכי קלקול ואובדן איכות לאורך שרשרת הטיפול בתוצרת החקלאית.

יעדים ותוצרים מצופים:

המחקרים המוגשים במסגרת תחום זה נדרשים להציג פוטנציאל יישומי ומדיד לתרומה לצמצום אובדן התוצרת החקלאית, ובפרט לשאוף ליעדים הבאים: צמצום של כ-20% בפחת ובאובדן מזון בגידולי פירות וירקות, ואו הארכת חיי המדף של התוצרת בשיעור של כ-25%–100% בהתאם לגידול, למוצר ולטכנולוגיה המוצעת.

2. הגדלת יעילות התפוקה החקלאית

הגדלת יעילות הייצור החקלאי היא מרכיב מרכזי בחיזוק כושר הייצור המקומי וביטחון המזון של ישראל. לנוכח שינויי האקלים, המחסור בכוח אדם, מגבלות מים וקרקע ועלייה בעלויות הייצור, נדרש להגדיל את התפוקה החקלאית ואת איכותה, תוך שיפור היחס בין התשומות המושקעות לבין התפוקות המתקבלות.

מטרת המחקרים בתחום זה היא לפתח וליישם פתרונות שיאפשרו לייצר יותר ובאיכות גבוהה יותר, תוך שימוש יעיל ומושכל במשאבים ובתשומות הייצור בענפי הצומח ובעלי החיים. המחקרים יכוונו לשיפור הפריון והעמידות של מערכות הייצור החקלאיות, להפחתת עלויות ותלות בתשומות, ולהתאמת החקלאות לתנאי אקלים וסביבה משתנים, תוך שמירה על קיימות.

נושאי המחקר המבוקשים בתחום:

1. **טיפול והשבחה** – פיתוח זנים, קווים וגידולים בעלי פוטנציאל יבול ואיכות גבוהים, עמידות לעקות אקלימיות ועיילות משופרת בניצול מים, חומרי הזנה ומשאבים נוספים.
2. **שיפור יעילות הייצור בענפי בעלי החיים** – פיתוח ממשקי גידול, הזנה, טיפוח וטכנולוגיות שיאפשרו שיפור בתפוקה ובאיכות התוצרת ביחס לתשומות המושקעות.
3. **ייעול השימוש במים ובקרקע** – פיתוח ממשקים וטכנולוגיות לשיפור ניצולת המים, הדשנים וחומרי ההזנה, שיפור פוריות ובריאות הקרקע והגדלת התפוקה ליחידת שטח וליחידת מים.
4. **חקלאות מדייקת וחדשנות טכנולוגית** – פיתוח והטמעה של חישא, אוטומציה, רובוטיקה וטכנולוגיות נוספות לשיפור הדיוק והיעילות בתהליכי הייצור ולהפחתת השימוש בתשומות. פיתוח פתרונות לצמצום תשומות העבודה, אוטומציה של פעולות עתירות כוח אדם ושיפור התפוקה ליחידת עבודה.
5. **בינה מלאכותית, מודלים וכלים תומכי החלטה** – פיתוח כלים לחיזוי, תכנון ואופטימיזציה של תהליכי הייצור ושל השימוש במים, עבודה, אנרגיה ותשומות אחרות.

יעדים ותוצרים מצופים:

המחקרים המוגשים במסגרת תחום זה נדרשים להציג שיפור מדיד ביעילות הייצור, תוך התייחסות מפורשת ליחס שבין התפוקה המתקבלת לבין התשומות הנדרשות להשגתה. בהתאם לאופי המחקר והענף, ייבחנו בין היתר: הגדלת התפוקה בגידולים ובענפים חקלאיים בשיעור של עד כ-25%; שיפור התפוקה ליחידת מים, שטח, עבודה, אנרגיה או תשומה מרכזית אחרת; הפחתת עלויות הייצור; הקטנת התלות בכוח אדם; צמצום פחמים בתהליכי הייצור; והפחתת ההשפעה הסביבתית.

3. קידום ענף התמר

ענף התמרים מהווה ענף חקלאי משמעותי בישראל, לאורך כביש 90, הנשען במידה רבה על זן המג'הול. הסתמכות על מגוון גנטי מצומצם מגבירה את רגישות הענף לשינויי אקלים, למחלות ולאיזמים מתפתחים, ומגבילה את יכולתו לתת מענה תחרותי מול מגדלים בעולם. לפיכך, קיים צורך אסטרטגי בהרחבת הבסיס הגנטי של ענף התמרים ובפיתוח זנים חדשים ואיכותיים, המותאמים לתנאי הגידול בישראל ולדרישות השוק.

מטרת המחקרים בתחום זה היא להניח תשתית מדעית ויישומית לפיתוח דור חדש של זני תמר ישראליים, שיהוו חלופה או השלמה לזן המג'הול. הזנים העתידיים יתאפיינו בפרי גדול ואיכותי, בעל טעם ומאפיינים מסחריים מיטביים וללא תופעת השלפוח, לצד תכונות אגרונומיות רצויות ובהן צימוח מרוסן, עמידות למחלות והתאמה לתנאי הסביבה והאקלים בישראל.

המחקר יכול להתבסס על שילוב של גישות טיפוח מסורתיות ומתקדמות, אינטרודוקציה של חומר גנטי ממקורות שונים בעולם, השבחה גנטית ושימוש בכלים מתקדמים של גנומיקה ועריכה גנומית.

נושאי המחקר המבוקשים בתחום:

1. **הרחבת המגוון הגנטי** – איתור, אינטרודוקציה, אפיון ושימור של זני תמר וקווים גנטיים ממקורות מגוונים בעולם, לצורך יצירת מאגר גנטי רחב שימש בסיס לתוכניות טיפוח והשבחה.
2. **פיתוח תוכנית טיפוח והשבחה לתמר** – הנחת התשתית לפיתוח והפעלת תוכנית השבחה ארוכת טווח ליצירת זנים חדשים בעלי שילוב של תכונות פרי, תכונות אגרונומיות ועמידות המתאימות לצורכי ענף התמר הישראלי.
3. **פיתוח כלים גנומיים ומולקולריים** – זיהוי ואפיון גנים, סמנים ומנגנונים הקשורים לתכונות מטרות, ופיתוח כלים שיאפשרו ייעול וקיצור תהליכי טיפוח והשבחה.
4. **פיתוח תשתית לטרנספורמציה ולעריכה גנומית בתמר** – פיתוח והעמדת מערכת יעילה ושימה לטרנספורמציה ולעריכה גנומית, לרבות מערכות רגנרציה מתאימות, שיאפשרו בעתיד פיתוח ממוקד של תכונות רצויות.
5. **פיתוח ואפיון זנים וקווים בעלי תכונות מועדפות** – קידום חומר גנטי בעל פוטנציאל לפרי גדול, איכותי וטעים, ללא שלפוח, לצד צימוח מרוסן, עמידות למחלות והתאמה לתנאי אקלים משתנים.

יעדים ותוצרים מצופים

המחקרים בתחום זה נדרשים לתרום להקמת התשתית המדעית והגנטית הנדרשת לפיתוח זני התמר העתידיים של ישראל. התוצרים המצופים יכללו, בהתאם לאופי המחקר: הקמה והרחבה של מאגר גנטי מגוון של זני וקווי תמר ממקורות בעולם, העמדת תוכנית טיפוח והשבחה סדורה וארוכת טווח, פיתוח מערכת טרנספורמציה ועריכה גנומית ישימה בתמר, פיתוח כלים גנומיים ומולקולריים תומכי טיפוח, וכן יצירה וקידום של קווים וזנים בעלי פוטנציאל מסחרי ואגרונומי משופר.

15. הגשת הצעות מחקר

הצעות המחקר המוגשות למינהל המחקר החקלאי יוגשו בהגשה אלקטרונית בלבד בעברית באתר המדענית עד לתאריך והשעה הנקובים בהמשך.

לאחר פרסום המודעה המזמינה הצעות מחקר באתר המשרד ומינהל המחקר ניתן לפנות בשאלות הבהרה (להלן: "השאלות") דרך אתר המדענית (בדף הבית יש לחצות בתפריט העליון על "שאלות ותשובות"). התשובות לשאלות יפורסמו באתר "המדענית" במועד הנקוב במודעה. השאלות של המשתמשים ותשובות המשרד יהוו חלק מהתנאים.

מועד אחרון להגשת שאלות מופיע בלוחות הזמנים מטה.

16. זכאות להגשת הצעות מחקר

הצעות מחקר יוגשו על ידי חוקר ראשי ממנהל המחקר החקלאי – מכון וולקני בלבד

החוקר הראשי יהיה אחראי להובלת המחקר, לניהולו המדעי ולביצועו בהתאם לתנאים.

ניתן לצרף להצעת המחקר חוקרים שותפים ממוסדות מחקר וגופים נוספים, כמפורט להלן :

1. מוסדות מחקר אקדמיים המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה, או מוסד שקיבל היתר או רישיון בהתאם לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958.
 2. מכוני מחקר ממשלתיים ובתי חולים שהם חברה ממשלתית או יחידה ממשלתית.
 3. מועצות אזוריות או מקומיות, או חברות כלכליות המצויות בבעלותן המלאה ומנהלות פעילות מחקר ופיתוח.
 4. תאגידי יישובים או מו"פים חקלאיים הפועלים בתחומי המועצה האזורית או המקומית הרלוונטית.
- מובהר כי השתתפותם של חוקרים או גופים נוספים במחקר תתאפשר במסגרת שותפות בהצעה בלבד, וכי הגשת ההצעה והאחריות הכוללת לביצוע המחקר יהיו בידי החוקר הראשי ממינהל המחקר החקלאי – מכון וולקני.
5. בנוסף – תינתן עדיפות למחקרים שיציגו מקור מימון משלים למחקר המוצע.

17. משך תקופת הצעות המחקר

תכנית העבודה שתצורף להצעת המחקר תיבנה על פני מסגרת שנתית, ככלל לתקופה שלא תעלה על 3 שנים, למעט מקרים בהם צרכי המחקר דורשים יותר שנות מחקר. במקרים בהם נדרש שינוי במשך תקופת המחקר המדענית הראשית תקבע את תקופת המחקר על בסיס שיקולים מקצועיים בכפוף לאישור ועדת המכרזים למחקרים.

18. סמכות החוקר הראשי ושינויים במהלך תכנית המחקר

החוקר הראשי אחראי על ניהול המחקר והצלחתו ומשמש כמנהל המדעי של המחקר. בסמכות החוקר הראשי להוציא מהתוכנית או להחליף חוקר שותף אשר לא עומד בתוכנית העבודה. המלצה זו תובא לאישור הבקרה המדעית ובמידת הצורך לאישור המדענית הראשית. יודגש, כי כל החלפת חוקר ראשי או משני, החלפת מוסד מוביל, החלפת שם/נושא התוכנית או שינוי מהותי בתוכנית העבודה, ידרשו פניה לבקרה המדעית לקבלת אישור בכתב ומראש ובמידת הצורך לאישור המדענית הראשית. אין להצניע מידע או בקשה זו בתוך הדוח המדעי השנתי. המשך מימון המחקר מותנה באישור מראש של קרן המדענית הראשית לשינוי המבוקש. למדענית הראשית נתון שיקול הדעת לסגירת מחקר על בסיס חוסר התאמה של צוות המחקר, אי עמידה באבני הדרך ובביצוע הניסויים.

19. תנאי סף מנהלתיים להגשת הצעות מחקר

1. **חתימות:** טופס בקשה למענק מחקר חייב להיות חתום דיגיטלית על ידי כל מורשי החתימה של מוסד המחקר מגיש הבקשה להצעת מחקר כפי שהם רשומים בטופס "בקשה למענק מחקר".

2. **אישורים חשבונאיים:** א. אישור לצורך ניכוי מס במקור.

ב. אישור על ניהול פנקסי חשבונות.

*החוקר הראשי יידרש, בכפוף לשיקול דעתה של לשכת המדענית הראשית, להגיש דיווחים וחשבונות הנדרשים לצורך תשלום עבור עבודתו, במסגרת פורטל הספקים הממשלתי, בשים לב להוראות התכ"מ והנחיות החשב הכללי הרלבנטיות ויחתום על חוזה שימוש [בפורטל הספקים](#), ויעבירו חתום למזמין עם חתימתו על חוזה זה. לחלופין ימציא המציע אישור כספק העושה שימוש בפורטל הספקים מהחברה המנהלת (חברת "ענבלי"). למען הסר ספק, המציע יישא בכל העלויות הכרוכות בהתחברות לפורטל הספקים הממשלתי.

20. יציאה לשבתון בתקופת ביצוע המחקר

ככל והחוקר הראשי מתכנן לצאת לשנת שבתון במהלך תקופת המחקר (החל משנתו השנייה), יש לציין זאת מפורשות בטופס בקשה למענק מחקר.

1. אין להגיש הצעות מחקר אשר החוקר הראשי שלהן צפוי לשהות בשבתון בשנתו הראשונה של המחקר.

2. חוקר היוצא לשבתון בשנה השנייה ואילך של המחקר, ימשיך להיות אחראי על ניהולו השוטף של המחקר גם בעת שהותו בשבתון. במקרה כזה, יהיה על החוקר הראשי למנות חוקר אחר (ורצוי מתוך החוקרים המשניים של התכנית) שיממש כאיש קשר עם לשכת המדענית הראשית בתקופת השבתון. על החוקר הראשי להעביר מכתב הסכמה וקורות חיים של איש הקשר לבקרה המדעית ולרשות המחקר שלו טרם יציאתו לשבתון לקבלת אישור.

3. חוקר המאריך את תקופת השבתון לשנה נוספת או חלקה חייב להודיע על כך ללשכת המדענית הראשית, ולקבל על כך אישור.

21. פרישה לגמלאות (סעיף זה נועד רק לחוקרים במוסדות מחקר ממשלתיים)

ככל והחוקר הראשי מתוכנן לפרוש לגמלאות במהלך תקופת המחקר, יש לציין זאת מפורשות בהצעת המחקר המוגשת.

1. חוקר ראשי הפורש לגמלאות במהלך השנה הראשונה של הפרויקט לא רשאי להגיש הצעות מחקר לקרן. על מוסד המחקר של החוקר הראשי לא לאפשר לו הגשה.

2. חוקר ראשי הפורש לגמלאות במהלך השנה השנייה ואילך של המחקר ידווח מראש מי מהחוקרים השותפים בהצעת המחקר יהפוך לחוקר הראשי עם פרישתו. על החוקר הראשי להעביר מכתב הסכמה וקורות חיים של החוקר המחליף. ועדת השיפוט תיקח נתון זה בחשבון בעת בחינת הצעת המחקר

- והתאמת צוות המחקר. חובת החוקר הראשי ורשות המחקר להצהיר על יתרת השרות של החוקר ומעמדו כמתנדב אם אושר.
3. מוסד המחקר יוודא שאכן יתרת השרות תואמת להצהרה.

22. התחייבויות ואישורים שידרשו מהזוכה - הסכם התקשרות

1. הצעות אשר אינן עומדות בתנאי הסף המנהליים או הצעות שהוגשו על ידי גופים שאינם זכאיים להגיש על פי כללי קול הקורא, ייפסלו על הסף.
2. המשרד רשאי בכל עת, עד למועד האחרון שנקבע להגשת הצעות המחקר, להכניס שינויים ותיקונים במסמכי ההליך ובאופן ניהולו. השינויים, ככל שיתבצעו, יובאו לידיעת כל המשתתפים.
3. המשרד רשאי לבטל את ההליך או לדחותו מסיבות תקציביות ארגוניות או אחרות. כמו כן, המשרד שומר לעצמו את הזכות, במקרה של היעדר תקציב להקטין את ההתקשרות. במקרה זה לא תהא למציעים כל טענה כלפי המשרד והם לא יהיו זכאים לפיצוי כלשהו בגין ביטול ההתקשרות או צמצום היקפה.
4. מימון המחקרים מותנה במגבלות מסגרת תקציב המדינה שיאושר לקרן המדענית בשנת אישור המחקר. בכול מקרה המשרד שומר לעצמו את הזכות לממן תחומי מחקר המועדפים על המשרד מתוך קולות הקוראים ולא לממן תחומים אחרים בהתאם להגדרת הצרכים המקצועיים, על ידי המדענית הראשית ובאישור ועדת המכרזים למחקרים.
5. הודעת המשרד על אישור הצעת המחקר למימון אין בה כדי לממש את ההתקשרות. זו תמומש רק עם חתימת ההסכם על ידי מורשי חתימה של שני הצדדים. אין להתחיל בביצוע המחקר לפני חתימה על הסכם על ידי מורשי חתימה, של שני הצדדים כנדרש.
6. לא יבוצע תשלום עבור הוצאות מחקר אשר בוצעו טרם מועד חתימת ההסכם על ידי מורשי החתימה של שני הצדדים.
7. המשרד או מי מטעמו יהיה רשאי לערוך ביקורת, לרבות על ידי רואה חשבון חיצוני, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי המענק, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו לו, מילוי התנאים למתן המענק ועל השימוש במענק שנתן.
8. לשם ביצוע הביקורת הנ"ל רשאי המשרד או מי מטעמו לדרוש ממבקש המענק להגיש לו דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש במענק ורשאי הוא לשלוח מבקר או מפקח מטעמו לבקר במשרדיו ובמתקניו ולעיין בספרי החשבונות שלו.
9. מבקש המענק מתחייב למסור כל נתון ו/או מסמך שידרוש המשרד בקשר לביצוע התכנית נשוא הבקשה.
10. במקרה בו מבקש המענק לא ישתף פעולה עם הליכי הבקרה והפיקוח, לרבות סירוב למסירת מסמכים רלוונטיים לבקשת המשרד או מי מטעמו רשאי המשרד לעכב ובמקרים מסוימים לעצור את מתן המענק או לדרוש את החזרתו.

11. במקרה בו יתגלה כי שולם המענק על בסיס דיווח כוזב, המוסד ישיב את כספי המענק ששולמו לו, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי.
12. המשרד שומר לעצמו לקבוע את גובה המענק המרבי שיינתן על ידו ואין בדרוג ההצעות כדי לחייב את המשרד לעניין גובה התקציב שיינתן למחקר.
13. במקרה שאחת הזכויות (התקשרויות) לא מומשה מכל סיבה שהיא או בוטלה במהלכה יהיה המשרד רשאי, אך לא חייב, על פי שיקול דעתו, להכריז על בעל ההצעה שדורגה הבאה כזוכה ולהתקשר עימו בכפוף להסכמתו (בהתאם לדירוג ההצעות על פי ציוניהן).
14. המשרד רשאי לפנות למציע במהלך בדיקת ההצעות לשם קבלת מסמכים, הבהרות או פרטים נוספים אחרים הדרושים לו לשם הערכת ההצעות וקבלת החלטות.

23. הנחיות נוספות

1. **חוקר ראשי יהיה זכאי להגשה של הצעת מחקר חדשה אחת בלבד.**
2. לא תמומן הפעלה בעת ובעונה אחת של יותר מחמש תכניות מחקר לאותו חוקר ראשי בכלל קרנות המדענית לסוגיהן. ההנחיה באחריות מלאה של רשות המחקר עוד בטרם ההגשה לקרן המדענית.
3. ניתן להגיש רק פעם אחת נוספת, הצעת מחקר שהוגשה ונדחתה ע"י אחת מוועדות השיפוט המדעי של קרן המדענית. ביצוע ההנחיה באחריות מלאה של רשות המחקר עוד בטרם ההגשה הנוספת לקרן המדענית. אי עמידה בסעיף זה תוביל לפסילת התוכנית בקרן המדענית בכול שלב במהלך השיפוט וגם לאחריה.
4. **פרסומים מדעיים: בכל הצגה או פרסום מדעי של המחקר שיעשה על ידי החוקר או מי מטעמו יצוין כי המחקר נעשה במימון לשכת המדענית הראשית של משרד החקלאות.**
5. המוסד יפעל בהתאם להוראות החלטת ממשלה מספר 2575 ובהתאם, **ידווח ללשכת המדענית על כל בקשה לרישום פטנט ועל כל ניצול מסחרי הנובע מהידע** באמצעות דיווח שנתי למשרד. להרחבה ניתן לעיין בקישור **קידום ופיתוח ידע הנוצר במימון מענקי מחקר ממשלתיים | מספר החלטה 2575 | משרד ראש הממשלה**.

24. ועדת ההיגוי

1. **ככלל אין ערעורים על החלטות ועדת ההיגוי.**
2. התנהלות ועדת ההיגוי והמשקולות לדרוג התכניות יהיו בהתאם **לנוהל ועדות השיפוט של המדענית הראשית.**
3. ההחלטה תתקבל בהתאם לציון השיפוט ולמיקום התוכנית בדרוג הכולל של כול התכניות והכול בכפוף לאישור ועדת המכרזים למחקרים והימצאותו תקציב לנושא.
4. הצעות המחקר יישפטו בוועדת ההיגוי ותיבדק מידת התאמתן למטרות הסכם זה.
5. **הקריטריונים לניקוד:**

- 20% - האיכות המדעית של תוכנית המחקר (מצוינות מדעית וטכנולוגית, הבסיס המדעי של המחקר).
- 20% - מידת החדשנות והמקוריות המדעית/חקלאית בהשוואה לידע שהצטבר בארץ ובעולם.
- 15% - מחקר רב תחומי המשלב גישות וטכנולוגיות שונות להשגת יעדי המחקר.
- 10% - סיכויי ההצלחה של התוכנית, תרומת המחקר לפיתוח כיוונים מדעיים יישומיים או טכנולוגיים חדשים.
- 10% - התאמת צוות המחקר (יתרון לשת"פ בין קבוצות מחקר שונות ולמגדלים בשטח).
- 5% - הבאת מציג בסכום כסף או בשווה כסף שלא יפחת מ- 10% מעלות המחקר.
- 20% - מידת ההתאמה לאתגרי החקלאות ויצירת אימפקט בחקלאות ישראל.

25. לוחות הזמנים

- מועד פרסום הסכם עקרונות **16.9.2026**
 - מועד אחרון לשאלות הבהרה **17.9.2026** בשעה 14:00
 - מועד אחרון למתן תשובות הבהרה **18.9.2026**
 - מועד אחרון להגשה אלקטרונית של בקשות למענק מחקר לרשות המחקר באתר המדענית על ידי החוקרים: **18.11.2026** עד השעה 15:00
 - מועד אחרון להגשה אלקטרונית של הבקשות למענק מחקר באתר המדענית על ידי רשויות המחקר: **25.11.2026** עד השעה 15:00
 - מועד אחרון להחזרת הצעות המחקר ע"י החוקר וע"י רשות המחקר לאחר בקשת תיקונים ע"י לשכת המדענית **29.11.2026** עד השעה 15:00
 - מועד אחרון להודעה על אישור ו/או דחייה של הצעות שהוגשו במסגרת הסכם זה **20.12.2026**
- מסמך עקרונות זה מבטא הסכמות שהושגו בין הדרגים המקצועיים במשרד החקלאות ובמנהל המחקר החקלאי ואושר ע"י הלשכות המשפטית בשני הגופים

על החתום :

ראש מינהל המחקר החקלאי

המדענית הראשית

לשכת
המדענית
הראשית

משרד
החקלאות
וביטחון המזון

